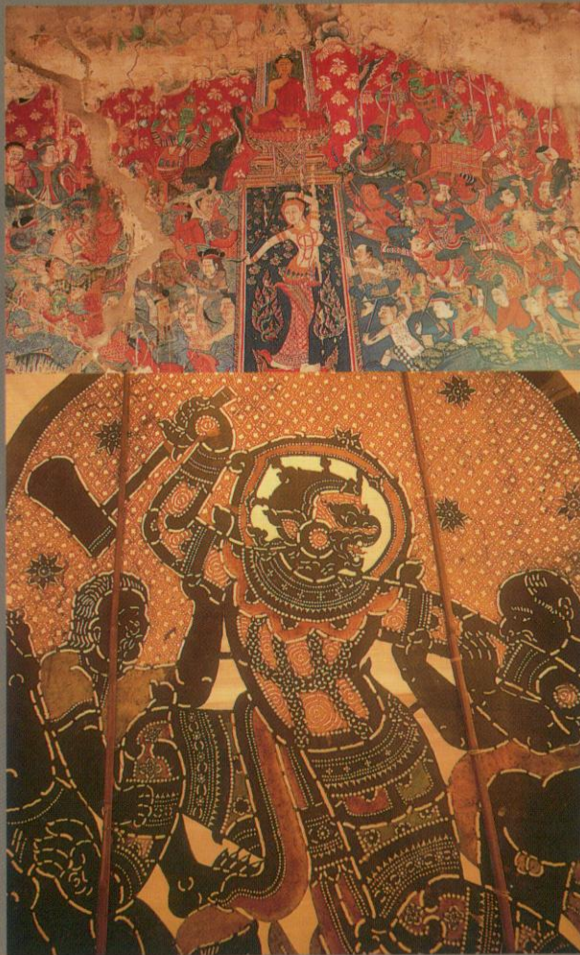
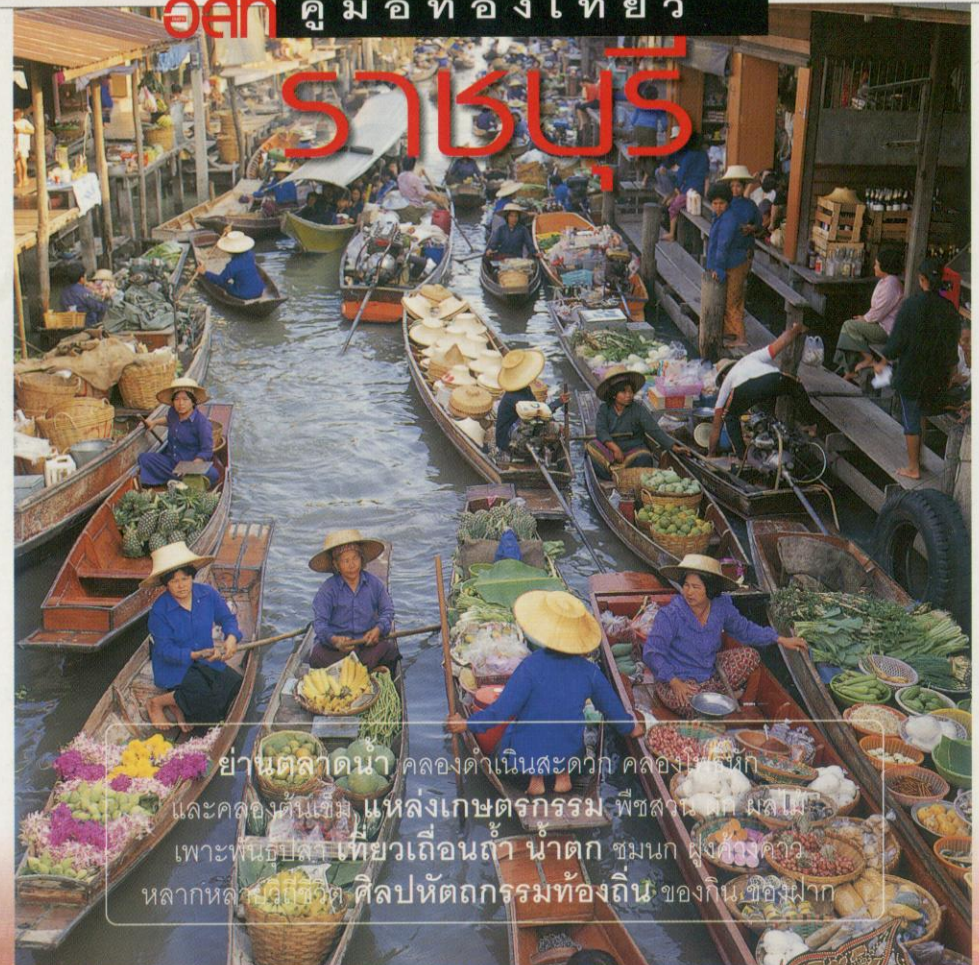

จัดทำโดย
อนุสาร อ.ส.ท.
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
โทรศัพท์ ๐-๒๒๕๐-๕๕๐๐ (อัตโนมัติ ๑๒๐ เลขหมาย)
www.tat.or.th e-mail : center@tat.or.th

อสท คู่มือท่องเที่ยว ราชบุรี

ย่านตลาดน้ำ คลองดำเนินสะดวก คลองโพหัก และคลองต้นเข็ม **แหล่งเกษตรกรรม** พืชสวน ผัก ผลไม้ เพาะพันธุ์ปลา **เที่ยวเถื่อนถ้ำ น้ำตก** ชมนก ฝูงค้างคาว หลากหลายวิถีชีวิต **ศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น** ของกิน ของฝาก

อภินันทนาการจากอนุสาร อ.ส.ท.

ตราประจำจังหวัด

รูปเครื่องราชกกุธภัณฑ์ ๒ ชนิด คือ ฉลองพระบาทบนพานทองและพระแสงขรรค์ชัยศรี ซึ่งเป็นสิ่งแสดงความเป็นพระมหากษัตริย์ เพราะราชบุรีมีความหมายว่า "เมืองพระราชา"

คำขวัญประจำจังหวัด

คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกร วัดขนอนหนังใหญ่ ตื่นใจถ้ำงาม ตลาดน้ำดำเนิน เพลินค้างคาวร้อยล้าน ย่านยี่สกปลาดี

ต้นไม้ประจำจังหวัด

โมกมัน

บทนำ

ราชบุรี จังหวัดหนึ่งในภาคกลางด้านตะวันตกที่มีภูมิประเทศหลายรูปแบบ เป็นดินแดนวัฒนธรรมลุ่มน้ำแม่กลองและสายหมอกแห่งขุนเขาตะนาวศรี โดยนับจากพื้นที่ราบต่ำลุ่มน้ำแม่กลองอันอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งเกษตรกรรมปลูกพืชผักผลไม้เศรษฐกิจนานาชนิด สู่พื้นที่สูงเทือกเขาตะนาวศรีทอดตัวยาวทางทิศตะวันตกจดชายแดนไทย-พม่า ราชบุรีจึงเป็นเมืองที่มากด้วยความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นด้านประวัติศาสตร์ โบราณสถาน วิถีชีวิต วัฒนธรรม ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เถื่อนถ้ำ ลำธาร ป่าเขา ธรรมชาติอันงดงาม ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่น่าสนใจเรียกร้องให้ผู้มาเยือนได้มาเที่ยวชมและสัมผัสเรื่องราวต่างๆของเมืองราชบุรี

อนุสาร อ.ส.ท. ได้จัดทำคู่มือท่องเที่ยวราชบุรีขึ้น เพื่อเป็นคู่มือในการเที่ยวชมเมืองท่องเที่ยวอันเต็มไปด้วยความหลากหลายแห่งนี้

สารบัญ

•เกรียงไกร เรือนแก้ว...เรียบเรียงข้อมูลและรวบรวมภาพ พ.ศ. ๒๕๔๕

ประวัติความเป็นมา

ราชบุรี เป็นเมืองเก่ามาแต่โบราณ ไม่มีเรื่องราวที่เป็นหลักฐานแน่นอนว่าสร้างมาในสมัยใด แต่หลักฐานทางโบราณวัตถุและโบราณสถานที่มีอยู่ พอจะเชื่อถือได้ว่า ราชบุรีเป็นเมืองเมืองหนึ่งในแคว้นสุวรรณภูมิ มีนครปฐมเป็นมหานคร ซึ่งเรียกว่า "ทวารวดี" จากตำนานทางพระพุทธศาสนา เมื่อปี พ.ศ. ๒๑๘ พระเจ้าอโศกมหาราชแห่งประเทศอินเดียได้ทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา และเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่แคว้นสุวรรณภูมิโดยสมณทูต มีพระโสณะและพระอุตระเป็นหัวหน้าคณะ โดยใช้นครปฐม หรือทวารวดี เป็นเมืองหลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ตามการสันนิษฐาน ราชบุรีซึ่งอยู่ในแคว้นสุวรรณภูมิ ก็คงจะเป็นหัวเมืองที่เจริญรุ่งเรืองมากแห่งหนึ่ง ตัวเมืองราชบุรีได้มีการย้ายที่ตั้งเมืองมาหลายสมัย จนกระทั่งครั้งที่ ๔ ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ได้ย้ายเมืองมาตั้งยังบริเวณที่เป็นศาลากลางจังหวัดในปัจจุบัน

การปกครอง

ราชบุรีมีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๕,๑๙๖.๔๖๒ ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ ๑ กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอปากท่อ อำเภอจอมบึง อำเภอบางแพ อำเภอวัดเพลง อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านโป่ง และกิ่งอำเภอบ้านคา

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อจังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อจังหวัดเพชรบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และนครปฐม
ทิศตะวันตก	ติดต่อสหภาพพม่า

ลวดลายปูนปั้นพระปรางค์ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรวิหาร

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

เมืองโบราณบ้านคูบัว

เที่ยววัด ชมเมือง

พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาแก่นจันทน์ ถนนเพชรเกษม นอกจากจะเป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไปแล้ว ทางจังหวัดยังได้ปรับปรุงให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอีกด้วย

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง อยู่ในบริเวณกรมการทหารช่างราชบุรี ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๖๐๐ เมตร เป็นหลักเมืองเก่าที่สร้างในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงครองราชย์

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรวิหาร หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า "วัดหน้าพระธาตุ" ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี เป็นวัดเก่าแก่ มีพระปรางค์สร้างด้วยอิฐฉาบปูน และมีฐานเป็นศิลาแลง สันนิษฐานว่าสร้างมาตั้งแต่สมัยขอมเรืองอำนาจในแหลมสุวรรณภูมิ ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕-๑๘ ยังมีสภาพสมบูรณ์ ตั้งอยู่ในระเบียงบนฐานสี่เหลี่ยม บริเวณฐานระเบียงมีทางเดินได้รอบที่วิหารคดรอบลานพระปรางค์มีพระพุทธรูปศิลาสมัยทวารวดี สมัยลพบุรี และสมัยอยุธยาประดิษฐานอยู่โดยรอบ มีบันไดและช่องคูหาเข้าไปถึงองค์พระปรางค์ มีความสูง ๑๒ วา เส้นผ่าศูนย์กลาง ๗ ศอก สันนิษฐานว่า เดิมน่าจะเป็นศาสนสถานของขอม ต่อมาเมื่อขอมเสื่อมอำนาจลง พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่มายังสุวรรณภูมิ สถานที่แห่งนี้จึงถูกดัดแปลงมาเป็นวัดในพระพุทธศาสนาจนถึงปัจจุบัน

วัดหนองหอย เป็นที่ตั้งวิหารพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร พระโพธิสัตว์กวนอิม หรือเจ้าแม่กวนอิม อยู่บนยอดเขาตำบลเขาเหลือ ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๒๒ กิโลเมตร ไปทางถนนสายเขางู-เบิกไพร รถยนต์สามารถวิ่งขึ้นไปถึงบริเวณเชิงวิหารได้

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ราชบุรี ตั้งอยู่ริมถนนวรเดช ตำบลหน้าเมือง มีลักษณะการจัดการแสดงทางด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ชาติพันธุ์วิทยา ธรณีวิทยา ศิลปะพื้นบ้าน รวมทั้งการจัดแสดงตัวอย่างวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของลาวโซ่ง กะเหรี่ยง และไทยยวน ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติอย่างพร้อมมูล เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ นาฬิกา ค่าเข้าชม ชาวไทยคนละ ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ คนละ ๓๐ บาท

เมืองโบราณบ้านคูบัว อยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศใต้ประมาณ ๕ กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่ตำบลคูบัว จากหลักฐานการขุดค้นของกรมศิลปากรพบว่า ราชบุรีเป็นเมืองในสมัยทวารวดี มีลักษณะผังเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีคูน้ำและคันดินล้อมรอบ จากการขุดค้นได้พบหลักฐานทางโบราณคดีต่างๆมากมาย เช่น เศียรพระพุทธรูปสมัยโบราณ โบราณวัตถุที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ เศษภาชนะดินเผา ตะเกียงดินเผา ที่ประทับลวดลาย เครื่องประดับและอาวุธที่ทำจากหิน แก้ว โลหะ ซึ่งหลักฐานต่างๆเหล่านี้ได้ตั้งแสดงที่

พระปรางค์ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรวิหาร

ศาลากลางจังหวัดราชบุรี
ปัจจุบันเป็นอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ราชบุรี

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ราชบุรี และมีบางส่วนเก็บรักษาไว้ที่วัดโขลง ตำบลคูบัว จากการศึกษาและค้นคว้าเมืองโบราณที่คูบัวนี้ ทำให้ทราบว่าได้รับอิทธิพลศิลปกรรมจากช่างสมัยราชวงศ์คุปตะ ประเทศอินเดีย และมีหลักฐานที่แสดงให้ทราบว่า พระพุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองในประเทศไทยมากว่า ๑,๐๐๐ ปีแล้ว

ศูนย์สืบทอดศิลปะผ้าจก อยู่ในตำบลคูบัว เป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะผ้าจกไทยยวน เก็บตัวอย่างของผ้าจกที่มีลวดลายดั้งเดิม มีคอมพิวเตอร์สำหรับให้นักท่องเที่ยวได้เปิดดูประวัติเรื่องราวต่างๆ มีสาธิตการทอผ้าและจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง

เขาหลวง อยู่บนยอดเขาในตำบลอ่างทอง มีพระพุทธรูปสร้างด้วยหิน ประชาชนเคารพนับถือมาก เป็นที่ชุมนุมนัดหมายกันมานมัสการในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปีเป็นเวลา ๒๐๐ กว่าปีมาแล้ว

เขาน้อย อยู่เลยเขาหลวงไปตามถนนเพชรเกษมไม่ไกลนัก อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๐ กิโลเมตร เป็นที่ตั้งของวัดเขาน้อยเทียมสวรรค์ วัดเก่าแก่ พระอุโบสถหลังเก่าสร้างด้วยศิลาแลงทั้งหลัง ภายในพระอุโบสถเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปศิลาแลง ๒ องค์ ประทับนั่งหันหลังให้กัน ชาวบ้านเรียกหลวงพ่อเขาน้อยและเชื่อว่ามีความศักดิ์สิทธิ์

เขาวัง เดิมชื่อว่าเขาวัดสัตตนาถ เป็นภูเขาลูกย่อมๆ สูงประมาณ ๔๔ เมตร อยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๒ กิโลเมตร มีทางรถยนต์จากเชิงเขาถึงยอดเขา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างพระราชวังบนเขานี้ เหมือนอย่างที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชโปรดให้รับราชทูตฝรั่งเศสที่พระนารายณ์ราชนิเวศน์ เมืองลพบุรี

พระราชวังบนเขาวังนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จไปประทับครั้งเดียว เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๐ เพื่อออกรับราชทูตโปรตุเกส หลังจากนั้นไม่ได้เสด็จไปประทับอีกเลยจนตลอดรัชกาล ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๗ โปรดเกล้าฯ อุทิศให้เป็นธรณีสงฆ์ ซึ่งได้มีผู้มีศรัทธาซ่อมแซมบางส่วน ดัดแปลงตำหนักต่างๆเป็นโบสถ์และกุฏิสงฆ์ ต่อมาได้ยกฐานะขึ้นเป็นวัด เรียกว่าวัดเขาวัง

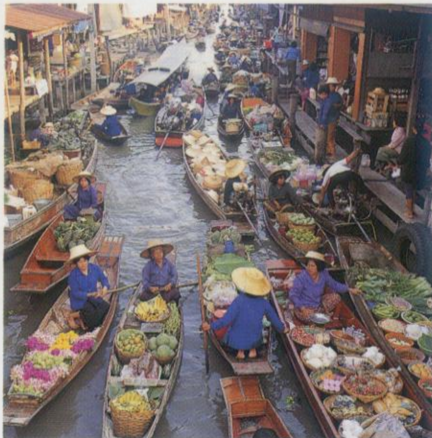
เขาแก่นจันทน์ สูงประมาณ ๑๔๑ เมตร เป็นภูเขาที่สูงที่สุดในจังหวัด มีถนนตัดขึ้นไปถึงยอดเขา บนยอดเขามีวิหาร ประดิษฐานพระพุทธนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จัตุรทิศ เป็น ๑ ใน ๔ องค์ของพระ ๔ มุมเมือง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น แล้วพระราชทานไปประดิษฐาน

ณ เมืองรอบนอกพระนคร อันได้แก่ ราชบุรี ลำปาง ปราจีนบุรี และพัทลุง

หลวงพ่อแก่นจันทน์ ประดิษฐานอยู่ที่วัดช่องลม ใกล้บริเวณเมืองเก่าริมถนนวรเดช อยู่ในใจกลางเมือง เป็นพระพุทธรูปปางอุ้มบาตร สร้างด้วยโลหะทองคำสัมฤทธิ์ ช่วงล่างสร้างด้วยไม้แก่นจันทน์ เป็นไม้เนื้อหอม สูงประมาณ ๒.๒๖ เมตร

ตลาดน้ำดำเนินสะดวก ตลาดน้ำเก่าแก่กว่า ๑๐๐ ปี

เที่ยวคลอง ท่องตลาดน้ำ

ตลาดน้ำดำเนินสะดวก หรือที่ชาวบ้านนิยมเรียกกันว่าตลาดน้ำคลองลัดพลี มีมานานกว่า ๑๐๐ ปีเศษมาแล้ว ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศตะวันออก ๕๐๐ เมตร ตลาดน้ำดำเนินสะดวกตั้งอยู่ที่คลองดำเนินสะดวก เหมาะที่จะไปเที่ยวชมในเวลาเช้า เนื่องจากแดดไม่ร้อนและมีเรือขายสินค้าเป็นจำนวนมาก

คลองดำเนินสะดวกเป็นคลองที่เชื่อมแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง เริ่มตั้งแต่ประตูน้ำบางยาง แม่น้ำท่าจีน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ถึงประตูน้ำบางนกแขวก แม่น้ำแม่กลอง อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ทำให้ประชาชนในจังหวัดราชบุรี สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม ติดต่อถึงกันโดยสะดวกขึ้น

ตลอดสองฝั่งคลองดำเนินสะดวกที่มีความยาว ๓๒ กิโลเมตรนี้ มีคลองซอย คลองเล็ก คลองน้อย แยกออกไปประมาณ ๒๐๐ คลอง เช่น คลองสี่หมื่น คลองทองหลาง คลองโพธิ์หัก คลองขุนพิทักษ์ คลองศรีราษฎร์ คลองลัดราชบุรี คลองฮกเกี้ยน ฯลฯ

๑. การเดินทางโดยทางรถยนต์ ใช้เส้นทางปิ่นเกล้า-นครชัยศรี (ทางหลวงหมายเลข ๓๓๘) แยกขวาเข้าอำเภอดำเนินสะดวก

หรือไปตามทางหลวงสายเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข ๔) ผ่านบางแค สวนสามพราน นครชัยศรี นครปฐม เลยกิโลเมตรที่ ๘๓ ไปเล็กน้อย มีทางแยกซ้ายมือ ไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๒๕ อีก ๒๕ กิโลเมตร รวมระยะทาง ๘๑ กิโลเมตร

หรือจากกรุงเทพฯ ไปตามถนนสายธนบุรี-ปากท่อ (ทางหลวงหมายเลข ๓๕) ผ่านสมุทรสาคร รวมระยะทาง ๖๓ กิโลเมตร มีแยกขวามือไปสมุทรสงคราม (ทางหลวงหมายเลข ๓๒๖) สิ้นสุดที่ตัวเมือง รวมระยะทาง ๓ กิโลเมตร เลี้ยวเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๒๕ อีก ๑๒ กิโลเมตร ถึงอำเภอดำเนินสะดวก ก่อนถึงสะพานธนะรัชต์ ๒๐๐ เมตร จะมีป้ายบอกทางเข้าชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก ซึ่งเป็นทางเดียวกับทางเข้าวัดโชติธรรมยการาม เป็นระยะทาง ๒ กิโลเมตร ที่นี่มีท่าเรือพจวรรณ ซึ่งอยู่ติดกับตลาดน้ำคลองต้นเข็ม รวมระยะทาง ๘๐ กิโลเมตร หรือถ้าไม่แวะเข้าที่แยกนี้ เลยสะพานธนะรัชต์ไปเลี้ยวขวาบริเวณที่จอดรถ บขส. มีท่าเรือเสรีเคมีเกษตร เป็นท่าเรือใหญ่ มีเรือให้เช่าทั้งเรือหางยาวขนาดใหญ่ จุได้ ๒๒ คน และเรือหางยาวขนาดเล็กที่เรียกว่าเรือสองตอน จุ ๖-๘ คน โดยทั่วไปคิดชั่วโมงละ ๒๐๐-๓๐๐ บาท ต่อลำ

๒. รถประจำทาง มีรถธรรมดาและปรับอากาศออกจากสถานีขนส่งสายใต้ ถนนบรมราชชนนี รายละเอียดติดต่อได้ที่โทรศัพท์ ๐-๒๔๓๕-๑๒๐๐, ๐-๒๔๓๔-๗๑๙๒

นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปกับรถประจำทางสายอื่นๆก็ได้ เช่น สายกรุงเทพฯ-เพชรบุรี กรุงเทพฯ-หัวหิน กรุงเทพฯ-ราชบุรี กรุงเทพฯ-ประจวบฯ แล้วลงที่ตรงทางแยกบางแพ ต่อจากนั้นก็นั่งรถสองแถว ซึ่งวิ่งระหว่างทางแยกบางแพไปดำเนินสะดวก มีตลอดเวลาทุกๆ ๑๐ นาที

ตลาดน้ำในอำเภอดำเนินสะดวก มีดังนี้ คือ

ตลาดน้ำคลองโพธิ์หัก อยู่ในเขตตำบลประสาทสิทธิ์ เป็นคลองเล็กๆที่แยกจากคลองดำเนินสะดวก บริเวณหลักห้า มีความยาวประมาณ ๕๐๐ เมตร ตลาดน้ำคลองโพธิ์หักมีหลายชื่อ เช่น ตลาดน้ำบัวงาม ตลาดน้ำประสาทสิทธิ์ ตลาดน้ำหลักห้า ตลาดน้ำแห่งนี้มีเรือพ่อค้าแม่ค้ามาขายของทุกวัน (แม้แต่ในวันพระ แต่มีจำนวนน้อย) โดยปกติจะเริ่มติดตลาด เวลา ๐๕.๐๐ นาฬิกาเรื่อยไป เรือจะมากที่สุดช่วงเวลา ๐๖.๓๐-๐๘.๐๐ นาฬิกา จนถึงเวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา ตลาดจะวาย เรือพ่อค้าแม่ค้าที่นำของมาขายในตลาดน้ำคลองโพธิ์หักนี้มีมากตลอดลำคลอง ซึ่งทอดตัวผ่านบ้านหลักห้า มีที่สังเกตคือ ตลาดน้ำคลองโพธิ์หักนี้อยู่เยื้องกับธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาหลักห้า ไปประมาณ ๑๐๐ เมตร เรือแล่นจากท่าเรือเสรีเคมีเกษตรไปถึงตลาดน้ำคลองโพธิ์หัก ใช้เวลาประมาณ ๒๐ นาที

ตลาดน้ำคลองต้นเข็ม เป็นตลาดน้ำที่เดินทางเข้าไปได้ง่ายที่สุด เพราะอยู่ติดกับถนนสุขาภิบาล ๑ ที่บริเวณท่าเรือพจวรรณ และเป็นตลาดน้ำที่ใหญ่ที่สุด ตลาดน้ำนี้มีอาณาบริเวณตลอดคลองต้นเข็ม ปากคลองด้านที่บรรจบกับคลองเฮียกุ่ยมีร้านขายของที่ระลึกตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก สามารถเดินชมไปตามแนวคอนกรีตข้างลำคลองได้จนตลอดถึงปากคลองอีกด้านหนึ่งที่บรรจบกับคลองดำเนินสะดวก

สามารถเดินทางไปได้โดยรถยนต์ เข้าไปตามถนนสายสุขาภิบาล ๑ ประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร มีทางเลี้ยวขวาเข้าท่าเรือพจวรรณ ซึ่งติดต่อกับตลาดน้ำคลองต้นเข็ม

ชีวิตผูกพันกับเรือและลำคลองยังคงปรากฏให้เห็นในลำคลองสายหลัก ในหลายอำเภอของเมืองราชบุรี

วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ บึงน้ำกว้าง

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านม่วง เดินทางจากตัวเมืองไปตามทางหลวงหมายเลข ๔ แล้วแยกเข้าไปอำเภอบ้านโป่ง ผ่านทางหลวงหมายเลข ๓๐๘๙ (โคกสูง-เบิกไพร) และข้ามสะพานแม่น้ำแม่กลองไปเพียงเล็กน้อยก็จะถึงพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วงนี้ เกิดขึ้นจากความร่วมมือของวัดม่วงและชาวบ้านบ้านม่วง ร่วมกับมหาวิทยาลัยศิลปากร ให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นตั้งแต่ดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งจากบรรดาโบราณศิลปวัตถุ คัมภีร์ใบลาน รวมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ที่จัดแสดงไว้

ในพิพิธภัณฑ์ ล้วนเป็นสิ่งที่แสดงถึงมรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่น

การจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง แบ่งเนื้อหาออกเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความสำคัญของลุ่มน้ำแม่กลองในอดีต และจัดแสดงภาพถ่ายที่บอกเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมท้องถิ่น ความสัมพันธ์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของชุมชนบ้านม่วงกับชุมชนตั้งแต่เขตอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม และชุมชนใกล้เคียง จัดแสดงเอกลักษณ์ของชาวมอญ และเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวบ้านพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วงนี้ เปิดให้เข้าชมทุกวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ นาฬิกา ทางพิพิธภัณฑ์ไม่ได้เก็บค่าธรรมเนียมเข้าชม

สระน้ำโกสินารายณ์ เป็นสระน้ำโบราณใกล้ที่ว่าการอำเภอบ้านโป่ง จากหลักฐานการค้นคว้าทางโบราณคดีแสดงว่าเคยเป็นเมืองโบราณมาแต่สมัยเก่า ซึ่งได้ขุดพบพระกรของพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรทำด้วยหินทรายแดง ๕ พระกรถือพระคัมภีร์ ลูกประคำ และดอกบัวกับพระบาทของพระโพธิสัตว์คู่หนึ่ง ซึ่งปัจจุบันนี้ได้ประดิษฐานอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ราชบุรี

บึงกระจับ ตั้งอยู่ในเขต ๒ อำเภอ คือ อำเภอบ้านโป่งและอำเภอโพธาราม แต่สะดวกที่จะเดินทางเข้าไปทางอำเภอบ้านโป่ง ในเส้นทางเบิกไพร-เขางู แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามคลองชลประทาน ซึ่งอยู่ห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๑๐ กิโลเมตร บึงกระจับแห่งนี้เป็นบึงน้ำขนาดใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตก และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตก

ถ้ำจอมพล หรือถ้ำมุจลินท์ อำเภอจอมบึง

คนไทยเชื้อสายต่างๆในจังหวัดราชบุรี

๑. ชาวไทยทรงดำ หรือลาวโซ่ง
๒. ชาวไทยตะนาวศรี หรือกะเหรี่ยง
๓. ชาวไทยแท้บ้านโพธิ์หัก
๔. ชาวไทยเชื้อสายมอญ
๕. ชาวไทยเชื้อสายลาวเวียง หรือลาวตี้
๖. ชาวไทยยวน
๗. ชาวไทยเชื้อสายเขมรลาวเดิม
๘. ชาวไทยเชื้อสายจีน

จักรยานท่องเที่ยวที่อำเภอวัดเพลง

อำเภอวัดเพลงเป็นอำเภอเล็กๆติดกับอำเภอเมืองราชบุรี ปัจจุบันยังคงบรรยากาศร่มเย็นเงียบสงบตามวิถีชีวิตชนบทบ้านสวนริมคลองแบบดั้งเดิม จากถนนสุริยวงศ์ เลียบแม่น้ำแม่กลองไปจนสุดทางหลวงสาย ๓๐๘๘ เลียบแม่น้ำ อ้อมผ่านสวนมะพร้าว เหมาะสำหรับขี่จักรยานท่องเที่ยว โดยมีชมรมดอกประยงค์สานฝันเป็นชมรมจักรยานของอำเภอวัดเพลง

หนังใหญ่วัดขนอน

งานศิลปหัตถกรรม เถื่อนถ้ำ ประวัติศาสตร์

พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองตาคต อำเภอโพธาราม มีเรื่องเล่าว่า บริเวณนี้เคยเป็นค่ายฝึกซ้อมรบเสือป่า ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของกิจการลูกเสือ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล และทางราชการเห็นว่าสถานที่แห่งนี้มีความสำคัญ จึงได้สร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ไว้เป็นที่ระลึก

พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่วัดขนอน เป็นโครงการตามพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี องค์อัครราชูปถัมภก อยู่ห่างจากตัวอำเภอโพธาราม ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ผู้ก่อตั้งโครงการอนุรักษ์หนังใหญ่ คือ ท่านพระครูศรัทธาสุนทร อดีตเจ้าอาวาสวัดขนอน เป็นที่เก็บรักษาหนังใหญ่ ๓๑๓ ตัว ที่ยังคงอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ทางวัดได้จัดแสดงหนังใหญ่ทุกวันเสาร์ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา และสาธิตการแกะสลักตัวหนังใหญ่ ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่พระอนุชิตวชิรวุฑโฒ วัดขนอน โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๓-๓๓๘๖

จิตรกรรมฝาผนังที่วัดคงคาราม เป็นวัดมอญ สร้างขึ้นโดยพญามอญ มีอายุประมาณ ๒๐๐ กว่าปี ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองตาคต อำเภอโพธาราม อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๒๒ กิโลเมตร แต่เดิมได้ชื่อว่าวัดกลาง หรือเกี้ยโต้ และพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานนามวัดนี้ใหม่ว่า วัดคงคาราม ภายในพระอุโบสถมีพระประธาน แกนในทำด้วยศิลาแลงและปิดทอง ฐานชุกชีทำเป็นบัวคว่ำบัวหงาย จิตรกรรมฝาผนังเป็นภาพละเอียดอ่อน ภาพที่ออกมาแต่ละภาพเหมือนถ่ายทอดจากต้นแบบที่มีชีวิตจริง ซึ่งได้เขียนขึ้นสมัยต้นรัตนโกสินทร์ เป็นภาพพุทธประวัติตอนต่างๆที่หาชมได้ยาก

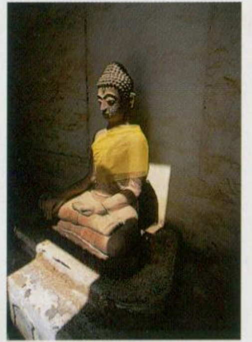
ถ้ำค้างคาว เขาช่องพราน ตั้งอยู่ตำบลเตาปูน มีเขาช่องพรานตั้งอยู่เบื้องหลัง อยู่ห่างจากตัวอำเภอโพธารามไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๙ กิโลเมตร ถ้าจะมาจากตัวเมืองราชบุรีสามารถไปได้โดยใช้เส้นทางเขางู-เบิกไพร ซึ่งห่างจากตัวเมืองประมาณ ๑๗ กิโลเมตร เขาช่องพรานมีถ้ำที่สวยงาม คือ ถ้ำพระนอน มีพระพุทธรูปภายในถ้ำมากกว่าร้อยองค์ และภายในถ้ำมีพระพุทธรูปปางไสยาสน์องค์ใหญ่ ความยาวถึง ๙ เมตรเศษ สูง ๑ เมตรเศษ มีพระพุทธบาทจำลอง นอกจากนั้นยังมีถ้ำค้างคาว ภายในถ้ำมีค้างคาวอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ทุกวันในยามใกล้พลบค่ำ ตั้งแต่เวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา เป็นต้นไป จะมีฝูงค้างคาว

แผนที่แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี

ไป จ.กาญจนบุรี

แม่น้ำแม่กลอง

จังหวัดกาญจนบุรี

สระน้ำโกสินารายณ์

๓๒๓

บ้านโป่ง

๓๒๐๙

๓๓๕๗

๓๒๗๓

๔

ไป จ.นครปฐม

เขาช่องพราน

โพธาราม

หนังใหญ่วัดขนอน

บางแพ

๓๒๗๔

ถ้ำจอมพล

วัดคงคาราม

วัดโพธิ์หัก

ธารน้ำร้อนบ่อคลึง

จอมบึง

พระพุทธฉาย

ถ้ำฤาษีเขางู

จังหวัดสมุทรสาคร

สวนผึ้ง

ถ้ำเขาบิน

ตลาดน้ำดำเนินสะดวก

น้ำตกเก้าโจน

๓๐๘๗

โป่งยุบ

ราชบุรี

ดำเนินสะดวก

๓๒๐๘

เขาแก่นจันทน์

๓๒๕

ไป จ.สมุทรสงคราม

๓๓๑๓

แก่งส้มแมว

วัดเพลง

๔

สหภาพพม่า

๓๓๓๗

๓๕

ปากท่อ

จังหวัดสมุทรสงคราม

๓๒๐๖

ไป จ.เพชรบุรี

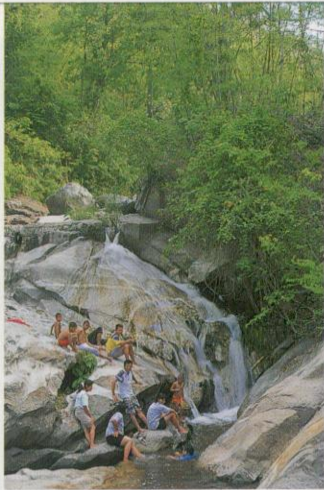

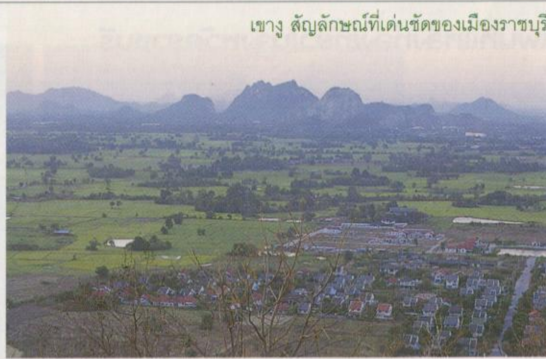
จังหวัดเพชรบุรี

อำเภอ

แหล่งท่องเที่ยว

เขางู สัญลักษณ์ที่เด่นชัดของเมืองราชบุรี

จำนวนมากบินออกจากถ้ำ ดูคล้ายกับควันที่ลอยออกมาจากปล่องไฟและบินกลับเข้าถ้ำในเวลาเช้า

ถ้ำสาริกา จากถ้ำค้างคาว เขาช่องพราน มีทางแยกซ้ายมือไปอีกประมาณ ๒ กิโลเมตร ในตำบลธรรมเสน มีเขาลูกเล็กๆ ภายในมีถ้ำสาริกา ซึ่งมีความสวยงาม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานชื่อเมื่อคราวเสด็จประพาส และทรงสลักพระปรมาภิไธยย่อ จปร. ไว้บริเวณปากถ้ำ

ค่ายหลวงบ้านไร่ ห่างจากที่ว่าการอำเภอโพธารามประมาณ ๗ กิโลเมตร เคยเป็นสถานที่ที่รัชกาลที่ ๖ ใช้เป็นค่ายซ้อมรบเสือป่าถึง ๙ ครั้ง นอกเหนือจากพระบรมราชานุสาวรีย์ในรัชกาลที่ ๖ แล้ว ปัจจุบันยังใช้เป็นค่ายลูกเสือแห่งชาติอีกด้วย

พระพุทธฉายถ้ำฤาษีเขางู จากตัวเมืองใช้เส้นทางสายราชบุรี-จอมบึง-สวนผึ้ง หรือทางหลวงหมายเลข ๓๐๘๗ ไป ๗ กิโลเมตร จะมีทางแยกขวาเข้าไปถ้ำเขางู ตั้งอยู่ในเทือกเขางู อำเภอจอมบึง สิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ พระพุทธรูปหินสลักปางปฐมเทศนา ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ที่สุดในจำนวน ๔ องค์ ที่สร้างขึ้นในสมัยทวารวดี มีงานนมัสการพระพุทธฉายเป็นประจำทุกปี ในวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๑๑

นอกจากนี้ในบริเวณเทือกเขางูยังมีถ้ำระฆังและเขาพระบาท ซึ่งมีรอยพระพุทธบาทประดิษฐานบนยอดเขาด้วย ปัจจุบันทางจังหวัดได้ปรับปรุงเป็นอุทยานหินเขางู

ถ้ำเขาบิน ตั้งอยู่บนรอยต่อของอำเภอเมืองฯ และอำเภอจอมบึง อยู่ห่างจากตัวจังหวัดไปทางเส้นทางราชบุรี-จอมบึง ระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร จากปากทางมีถนนลาดยางเข้าสู่บริเวณถ้ำอีก ๑.๗ กิโลเมตร ถ้ำเขาบินตั้งอยู่ในเทือกเขาบิน ซึ่งมีความสูงประมาณ ๒๐๐ เมตร เป็นถ้ำที่มีหินย้อยสวยงามมาก สามารถจินตนาการเป็นรูปสัตว์ต่างๆหลายชนิด สุดปลายถ้ำมีหินย้อยเป็นรูปนกตัวใหญ่กางปีก อันเป็นที่มาของชื่อถ้ำเขาบิน

สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง อยู่เชิงเขาประทับช้าง ตรงข้ามปากทางเข้าเขาบิน เป็นสวนป่าร่มรื่นที่รวบรวมพรรณไม้หายากในวรรณคดีหลายชนิด เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและศึกษาพรรณไม้

สวนรุกขชาติถ้ำจอมพล อยู่ห่างจากถ้ำเขาบินไป ๑๑ กิโลเมตร ถ้ำจอมพลอยู่ในบริเวณสวนรุกขชาติ เดิมถ้ำจอมพลมีชื่อว่าถ้ำมุจลินท์ อยู่ในเขาชื่อเขากลางเมือง มีความสูง ๑๙๑ เมตร มีฝูงลิงอาศัยอยู่จำนวนมาก ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยสวยงาม มีป้ายบอกชื่อไว้อย่างชัดเจน เช่น สร้อยระย้า ผาวิจิตร แส้จามรี บรมอาสน์ ธาตุเนรมิต มัสยาสถิต ประสิทธิ์เทวา และเกศาสยาม

หลังจากระงับการระเบิดหิน เขางูเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอีกแห่งหนึ่งของราชบุรี

นอกจากนี้ภายในถ้ำยังเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธไสยาสน์ มีงานฉลองกันเป็นประจำทุกปีในหน้าแล้ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๓ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถได้เสด็จประพาสถ้ำนี้ ทรงพอพระทัยหินงอกหินย้อยภายในถ้ำมาก โดยเฉพาะหินย้อยผาวิจิตร ซึ่งทำให้ทรงจินตนาการว่าเหมือนกับได้จับริ้วไหมอินทรธนูบนบ่าของจอมพล จึงทรงพระราชทานนามถ้ำเสียใหม่ว่า "ถ้ำจอมพล"

สวนรุกขชาติถ้ำจอมพล ได้เริ่มเปิดดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๗ เป็นต้นมา โดยจอมพล ผิน ชุณหะวัณ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ได้มอบให้กรมป่าไม้สงวนเนื้อที่ป่าบริเวณถ้ำจอมพลเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไป

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประทับช้าง อำเภอจอมบึง อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้ มีผืนป่าธรรมชาติบนเขาประทับช้างและอ่างเก็บน้ำเชิงหน้าผา ซึ่งเป็นจุดที่เหมาะสำหรับชมวิวและดูนกในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เป็นเดือนที่นกอพยพมาจากไซบีเรีย

สถานีเพาะพันธุ์สัตว์ป่าและสวนสัตว์เปิดเขาประทับช้าง มีเนื้อที่ราว ๒๖ ไร่ ในอำเภอจอมบึง เป็นสถานีเดียวในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ที่มีการเพาะเลี้ยงและแพร่พันธุ์เสือ และยังมีสัตว์อื่นๆ เช่น เลียงผา ไก่ต๊อก กวาง ฯลฯ ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับบริจาคหรือถูกจับยึดมาได้ เปิดให้เข้าชมในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยไม่เสียค่าเข้าชม

ธารน้ำร้อนบ่อคลึง อยู่ห่างจากตัวอำเภอสวนผึ้งไปตามถนนใหญ่ประมาณ ๕ กิโลเมตร มีทางแยกเข้าสู่เหมืองบ่อคลึงประมาณ ๑๐ กิโลเมตร เป็นธารน้ำร้อนธรรมชาติที่มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาตะนาวศรี เกิดจากสายน้ำไหลผ่านกรวด หิน ดิน ทรายใต้ผิวโลก แล้วไหลเป็นธารน้ำ ซึ่งจะมีน้ำไหลอยู่ตลอดปี เป็นน้ำร้อนบริสุทธิ์ ในบางวันน้ำร้อนจะมีอุณหภูมิอยู่ในระดับประมาณ ๑๓๖ องศาฟาเรนไฮต์ และในบางวันก็ลดลงเหลือประมาณ ๑๒๐ องศาฟาเรนไฮต์ ธารน้ำร้อนบ่อคลึงในช่วงฤดูหนาว ไอน้ำร้อนจะลอยกรุ่นผสมกับหมอกในอากาศตอนเช้า เป็นธารน้ำร้อนที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ อีกแห่งหนึ่ง

น้ำตกห้วยผาก อยู่ก่อนถึงธารน้ำร้อนบ่อคลึงประมาณ ๑ กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายเข้าไปทางวัดห้วยผากประมาณ ๑ กิโลเมตร เป็นน้ำตกสายเล็กๆเชิงเทือกเขาตะนาวศรี ชั้นของน้ำตกสามารถเดินเที่ยวชมได้

น้ำตกเก้าโจน หรือน้ำตกเก้าชั้น ตั้งอยู่ที่บ้านผาปก อยู่ถัดจากธารน้ำร้อนบ่อคลึงไปประมาณ ๓ กิโลเมตร จากลานจอดรถซึ่งอยู่ด้านล่าง ให้เดินเท้าต่อไปอีกประมาณ ๕๐๐ เมตร ถึงบริเวณตัวน้ำตก ตอนล่างของลำห้วยบ่อคลึงบริเวณเทือกเขาตะนาวศรี มีน้ำตกเก้าโจน หรือน้ำตกเก้าชั้น เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ สูง ๙ ชั้น ตั้งอยู่ในหุบเขา ล้อมรอบด้วยธรรมชาติ ระยะทางเดินจากชั้นล่างจนถึงชั้นบนประมาณ ๒ กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ ๒-๓ ชั่วโมง

น้ำพุร้อนโป่งกระทิง อยู่บนถนนสายชัฎป่าหวาย-โป่งกระทิง-ปากท่อ อำเภอสวนผึ้ง เป็นบ่อน้ำพุร้อนแบบบ่อธรรมดาขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๕ เมตร เมื่อมีคนจำนวนมากมายืนล้อมรอบบ่อและช่วยกันปรบมือ หรือเคาะทำเสียงดัง น้ำในบ่อจะมีพรายน้ำพุ่งขึ้นมาเหนือผิวน้ำ

โป่งยุบ ตั้งอยู่ที่บ้านท่าเคย ก่อนถึงตัวอำเภอสวนผึ้ง ๕ กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายไปอีกประมาณ ๕ กิโลเมตร เกิดจากการยุบตัวของแผ่นดิน ทำให้เกิดลักษณะหน้าผาสูงชัน คล้ายกับแพะเมืองผีที่จังหวัดแพร่ หรือฮ่อมจ๊อม

อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน โป่งยุบนี้มีอาณาบริเวณกว้างกว่า ๑๐ ไร่ แต่เดิมท้องที่นี้เคยเป็นไร่นามาก่อน นับเป็นสถานที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง

สำนักสงฆ์หินสูง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตะนาวศรี เลยโป่งยุบไปอีกประมาณ ๒ กิโลเมตร เป็นสถานที่เหมาะสำหรับผู้รักความสงบและเหมาะแก่การไปเที่ยวชม เพราะมีสวนเสาหินและหมู่หินรูปร่างต่างๆมากมายที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

ไร่กุหลาบอุษาวดี จากตัวอำเภอสวนผึ้งประมาณ ๑๖ กิโลเมตร แยกเข้าไปห้วยน้ำใสอีกประมาณ ๕ กิโลเมตร เป็นไร่เอกชนซึ่งปลูกกุหลาบพันธุ์ต่างๆ พื้นที่ไร่อยู่บนพื้นที่สูงและหุบเขาฤดูหนาวจะมีอากาศหนาวจัด

พิพิธภัณฑ์ภโวทัย หรือสวนภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นเรือนไทยประยุกต์ เดินทางจากหน้าสถานีตำรวจสวนผึ้ง แยกไปประมาณ ๒ กิโลเมตร ผ่านวัดสวนผึ้ง แล้วแยกขวาไปอีก ข้ามสะพานก็จะถึงพิพิธภัณฑ์ทางด้านซ้ายมือ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๒๐ ไร่ รวบรวมวัตถุโบราณสยามในอดีต รวมทั้งมีรถม้า พรรณไม้ดอกไม้ประดับของไทยชนิดต่างๆ เปิดให้เข้าชมทุกวันเสาร์ วันอาทิตย์ วันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ ๒๐ บาท เด็ก ๑๐ บาท นักเรียน นิสิต นักศึกษาในเครื่องแบบให้ทำจดหมายล่วงหน้า นอกจากนี้ยังมีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว

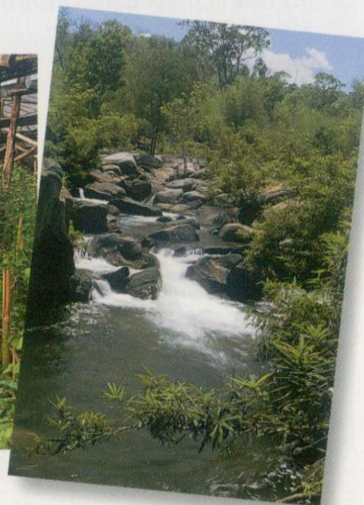
น้ำตกห้วยสวนพลู อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี หมู่ ๔ ตำบลบ้านบึง กิ่งอำเภอบ้านคา มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นผืนป่าที่สมบูรณ์และหลากหลายทางชีวภาพ มีรายงานการพบนกเงือกถึง ๕ ชนิด รวมทั้งนกป่าหายาก อาทิ นกแซวสวรรค์ มีกล้วยไม้ป่ามากมาย

น้ำตกซับเตย อยู่ห่างจากกิ่งอำเภอบ้านคาประมาณ ๖ กิโลเมตร เป็นน้ำตก ๙ ชั้น จากชั้นล่างถึงชั้นบนสุดมีระยะห่างกันประมาณ ๒ กิโลเมตร มีพืชสมุนไพร กล้วยไม้ป่า และเฟิร์นขึ้นอยู่มาก

วัดป่าพระธาตุเขาน้อย หมู่ ๑ ตำบลบ้านคา ห่างจากกิ่งอำเภอบ้านคาประมาณ ๕๐๐ เมตร เป็นที่ตั้งของเจดีย์บรรจุอัฐิธาตุของหลวงปู่เทสก์ เทสก์รังสี บนเขาเป็นจุดชมวิวที่ใกล้เทือกเขาตะนาวศรี

น้ำพุร้อนไทยประจัน เป็นบ่อน้ำพุร้อนที่มีอุณหภูมิ ๖๕ องศาเซลเซียส เปิดให้นักท่องเที่ยวอาบน้ำได้ในช่วงระหว่างน้ำเย็นที่ไหลจากเทือกเขาตะนาวศรีมารวมกับน้ำร้อนที่ไหลจากบ่อ

ไร่กุหลาบพันธุ์ต่างๆ ในอำเภอสวนผึ้ง

น้ำตกแก่งส้มแมว อำเภอสวนผึ้ง

เทศกาล งานประเพณี

ประเพณีกินข้าวห่อ หรืออั้งหมี่ทอง เป็นพิธีสู่ขวัญ มีขึ้นในเดือนเก้า ชาวกะเหรี่ยงถือว่าเดือนเก้าเป็นเดือนที่ไม่ดี บรรดาวิญญาณชั่วร้ายจะออกหากิน และก็จะกิน "ขวัญ" ทำให้เจ็บป่วย และอาจถึงแก่ชีวิต นิยมจัดในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ แต่ถ้าบางบ้านไม่สะดวกก็เปลี่ยนเป็นวันอื่นก็ได้ในเดือนเก้า ในพิธีมีการ "ต้มข้าวห่อ" เลี้ยงกัน ข้าวห่อ คือข้าวเหนียวห่อเป็นกรวยแล้วนำมาต้มให้สุกคล้ายขนมจ้างสมัยก่อน เวลากินใช้จิ้มน้ำผึ้ง ปัจจุบันใช้จิ้มมะพร้าวขูด ในวันต้มข้าวห่อนี้จะมีพิธีสู่ขวัญด้วย เริ่มด้วยการเคาะไม้เป่าแคนเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน จากนั้นผู้เฒ่าผู้แก่ในครอบครัวจะใช้เชือกแดงผูกข้อมือให้ลูกหลานเพื่อความเป็นสิริมงคล

งานเทศกาลองุ่นหวานและตลาดน้ำดำเนินสะดวก เป็นงานที่อำเภอดำเนินสะดวกจัดขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าทางการเกษตร โดยเฉพาะองุ่นที่มีปลูกกันมากในอำเภอดำเนินสะดวก และเป็นองุ่นที่มีรสหวานอร่อยที่สุดของประเทศ นอกจากจะมีการโชว์องุ่นที่มีคุณภาพแล้ว ยังมีสินค้าทางเกษตรอื่นๆให้ได้ซื้อหาในราคาถูกอีกด้วย เช่น มะพร้าวน้ำหอม ส้มโอ ลิ้นจี่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการประกวดธิดาองุ่นหวาน การประกวดสินค้าทางการเกษตร งานนี้จะจัดในราวเดือนเมษายนของทุกปี

สินค้าพื้นเมือง ของที่ระลึก

ประเภทเครื่องปั้นดินเผา

มีสถานที่ผลิตและจำหน่ายในตัวเมืองราชบุรีจำนวนกว่า ๔๐ แห่ง สินค้าที่ผลิต ได้แก่ โอ่ง กระเบื้อง ไห กระถาง ท่อน้ำ ของชำร่วยต่างๆ เช่น **อำเภอเมืองฯ** ดินทอง ถนนศรีสุริยวงศ์ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๒-๓๘๙๒ เถ้าฮงไถ่ ถนนเจดีย์หัก โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๕๗๔ เยี่ยมศิลป์ ถนนเพชรเกษม โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๗๓๘ รัตนโกสินทร์ ๑ ถนนเพชรเกษม โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๒-๑๓๒๒ รัตนโกสินทร์ ๒ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๙-๑๐๘๙ รุ่งศิลป์ ถนนเจดีย์หัก โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๒-๑๓๗๑ สยามราชเครื่องเคลือบ ถนนเพชรเกษม โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๕๐๒ **อำเภอบ้านโป่ง** ราชาเซรามิค ถนนทรงพล

ประเภทสิ่งทอ

มีสถานที่ผลิตและจำหน่ายในตัวเมืองราชบุรีและอำเภอโพธาราม ประมาณ ๒๐ แห่ง สินค้าที่ผลิต คือ ผ้าซิ่น ผ้าโสร่ง ผ้าขาวม้า (เสื้อ-ผ้าทอบ้านไร่ที่มีชื่อมานาน) เช่น **อำเภอเมืองฯ** โรงงานไทยเจริญ ถนนอุดมศิริ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๘๕๓๐ โรงงานราชบุรีการทอ ถนนอุดมศิริ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๘๕๓๑ โรงงานยังฮั่วหลี ถนนอุดมศิริ **อำเภอโพธาราม** กังวาลการทอ ตำบลบ้านฆ้อง

นอกจากที่กล่าวแล้ว สินค้าประเภทสิ่งทอที่มีชื่อเสียงของจังหวัดอีกอย่างหนึ่งคือ ผ้าจก ซึ่งมีความประณีตสวยงาม เพราะเป็นการทอด้วยมืออย่างพิถีพิถัน สามารถเข้าชมและซื้อสินค้าได้ที่ศูนย์สืบทอดศิลปะผ้าจกวัดแคทราย ตำบลคูบัว อำเภอเมืองฯ อยู่ห่างจากตัวจังหวัด ประมาณ ๘ กิโลเมตร

ประเภทผลิตภัณฑ์นมสด

จังหวัดราชบุรีมีชื่อเรื่องผลิตนมสดมานาน ซึ่งดำเนินงานโดยสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (ในพระบรมราชูปถัมภ์) ซึ่งเป็นนมสดที่มีคุณภาพและราคาถูก สามารถซื้อได้ทั่วไปและที่ศูนย์จำหน่ายของสหกรณ์ฯ ริมถนนเพชรเกษม ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม

ประเภทผัก ผลไม้

หัวผักกาดหวาน-เค็ม ผลิตภัณฑ์มีชื่อของหมู่ที่ ๒ ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม หาซื้อได้ทั่วไป เช่น ร้านแม่ฮวย (เซลล์ชวนชิม) **องุ่นหวานดำเนินสะดวก** ซึ่งเป็นผลไม้ที่มีชื่อมากของอำเภอดำเนินสะดวก มีจำหน่ายทั่วไปในตัวจังหวัดและที่ตลาดน้ำดำเนินสะดวก **มะม่วงวัดเพลง** พันธุ์หนังกลางวัน อันมีชื่อ มันอร่อย โดยเฉพาะที่มาจาก **"ไร่ทองสามสี"** หมู่ที่ ๘ ตำบลวัดเพลง **ตลาดกลางสีเมือง** ศูนย์รวมผลิตผลทางการเกษตรของราชบุรี

ประเภทที่นอนนุ่น

ที่นอนนุ่นมีชื่อมานาน มีแหล่งผลิตที่อำเภอโพธาราม เช่น ที่นอนจารุภัณฑ์ ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ ๓ ตำบลคณานุกูล ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านเลือก โรงงานสุพร หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านเลือก

ประเภทหินประดับ ตะโกดัด และไม้แคระ

ตั้งอยู่ริมถนนสายเขางู-เบิกไพร หมู่ที่ ๗ ตำบลเขาแร้ง อำเภอเมืองฯ มีให้เลือกซื้อหามากมายและส่งให้ถึงที่ทั่วประเทศ

ประเภทเขียงไม้มะขามและตุ๊กตา

มีแหล่งผลิตและจำหน่ายที่บ้านเลขที่ ๔ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม ติดถนนเพชรเกษม ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๖ กิโลเมตร และที่ตำบลดอนสัง อำเภอดำเนินสะดวก

ประเภทเครื่องทองเหลือง

สินค้าที่ผลิต คือ ผลิตภัณฑ์ทองเหลืองต่างๆ เครื่องประดับ กระดิ่งผูกคอวัว เป็นต้น ติดต่อได้ที่หมู่บ้านเขาลอยมูลโค หมู่ที่ ๗ ตำบลดอนตะโก อำเภอเมืองฯ อยู่ห่างตัวจังหวัดประมาณ ๖ กิโลเมตร

ประเภทแคนลายและขลุ่ย

เป็นผลิตภัณฑ์งานฝีมือของชาวบ้านหมู่ที่ ๑๓ ตำบลคูบัว อำเภอเมืองฯ ที่ทำมานาน มีรูปแบบต่างๆที่สวยงาม ผลิตและจำหน่ายที่เลขที่ ๑๔๐ ถนนคฑาธร ข้างสถานีรถไฟราชบุรี ตำบลหน้าเมือง และอำเภอเมืองฯ

ประเภทของใช้และเครื่องประดับจากเถาไม้

อีกสิ่งหนึ่งที่จะจัดให้เป็นของฝาก หรือของที่ระลึกได้ เป็นงานฝีมือที่สร้างสรรค์คุณค่าจากเถาไม้ไร้ค่ามาเป็นของตกแต่งบ้านที่สวยงาม ติดต่อซื้อหรือชมที่ร้านสินค้าพื้นเมืองข้างสถานีรถไฟเมืองราชบุรี

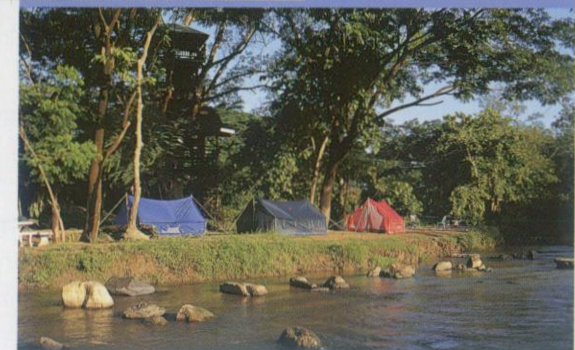
ประเภทผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาผ้า

ที่ตำบลดอนคลัง อำเภอดำเนินสะดวก เป็นแหล่งหัตถกรรมที่มีฝีมือลือชื่ออีกแห่งหนึ่งด้านตุ๊กตาผ้ารูปสัตว์และผลไม้ต่างๆ สำหรับประดับทั้งในบ้านและในรถ

ตลาดเช้า ศูนย์รวมผัก ผลไม้และผลิตผลทางการเกษตรที่สามารถเลือกซื้อได้ง่ายตามชุมชนต่างๆ

สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก

อำเภอเมืองราชบุรี

ท็อปโมเต็ล ถนนเพชรเกษม โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๑-๙๙๑๖ **กวงฮั้ว** ถนนอัมรินทร์ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๑๑๙ **กฤษณะ** ถนนคฑาธร โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๒๖๒ **โกลเด้น ซิตี้** ถนนเพชรเกษม ห่างจากตัวเมือง ๔ กิโลเมตร โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๑-๗๑๔๐-๔ **ครัวหลวง รีสอร์ท** ถนนเพชรเกษม โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๑-๖๘๘๘ **นำสิน** ถนนไกรเพชร โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๕๕๑ **เฟรน** โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๗-๑๒๒๑ **ราชบุรีดี ๑** ถนนอุดมสิริ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๘๕๔๒ **ศาลาไทย** ถนนคฑาธร โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๑๗๒ **ศรีโรจน์** ถนนอัมรินทร์ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๐๒๑ **สายฝน** ถนนมนตรีสุริยวงศ์ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๐๗๙ **หงษ์ฟ้า** ถนนราษฎรยินดี โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๔๘๔ **อารยะ** ถนนไกรเพชร โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๗๘๑-๒

อำเภอบ้านโป่ง **ไทยนำริเวอร์ไซด์** ถนนแสงชูโต โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๑-๑๙๔๗-๘ **ทิพย์โฮเต็ล** ซอยกระซังวัฒนา โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๒-๑๓๔๖ **วิลล่าโฮเต็ล** ถนนแสงชูโต โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๑-๑๓๑๔ **นิวศิริสัมพันธ์** โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๑-๑๕๙๕ **บ้านโป่งอินน์** โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๒-๑๙๒๓ **ลัคกี้โฮเต็ล** โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๑-๑๒๒๗ **สวีทดรีม** โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๑-๑๖๖๘ **แสนสุขเกสต์เฮ้าส์** โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๐-๐๐๕๑ **เกษมสุข** ถนนแสงชูโต โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๑-๑๐๒๗

อำเภอโพธาราม **แสนสุข ๔** ถนนแสงชูโต โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๓-๑๐๓๓

อำเภอดำเนินสะดวก **บ้านสุขโชครีสอร์ท** ถนนบางแพ-ดำเนินสะดวก โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๕-๔๓๐๑ **นกน้อย** ตลาดดำเนินสะดวก โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๕-๔๓๘๒ **เอกดำเนินรีสอร์ท** ถนนแสงชูโต โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๔-๕๘๕๕

อำเภอสวนผึ้ง เดือนล้อมคันทรีโฮม ตำบลท่าเคย โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๖-๔๑๑๑ กรุงเทพฯ ๐-๒๕๗๐-๓๒๙๕ บ้านห้วยน้ำใส ตำบลสวนผึ้ง โทรศัพท์ ๐-๒๒๙๔-๓๓๐๐, ๐-๒๒๙๔-๓๒๕๖ ปาร์ค แอนด์ เรนจ์ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๖-๔๓๔๑-๒ ผากล่อมไพร รีสอร์ท โทรศัพท์ ๐-๒๖๑๖-๘๖๐๐-๒ ภโวทัย อยู่ในพิพิธภัณฑ์ภโวทัย สวนป่าสิริกิติ์-สวนผึ้ง โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๑-๑๑๘๙, ๐-๑๔๘๖-๙๘๐๔ ไร่กุหลาบอุษาวดี บ้านผาปก โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๒-๙๐๒๒ สวนนางพญามารีน่า ตามเส้นทางโป่งกระทิง-ชัฎป่าหวาย-โป่งกระทิง โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๙-๕๑๘๕-๗ สวนผึ้งคันทรี วิลเลจ โทรศัพท์ ๐-๑๓๑๖-๐๔๘๗

อำเภอบางแพ บ้านปีกไม้ ริมน้ำ รีสอร์ท เพจเจอร์ ๑๑๘๘ เรียก ๖๓๐-๘๓๗๒

กิ่งอำเภอบ้านคา สวนผึ้งแลนด์ ตำบลบ้านคา โทรศัพท์ ๐-๒๘๘๔-๓๙๘๓-๕, ๐-๑๒๑๑-๒๖๘๙ เอ็นเค รีสอร์ท ถนนหนองพันจัน-โป่งกระทิง โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๙-๕๑๓๘

ร้านอาหาร

อำเภอเมืองราชบุรี โกเชี้ยง ถนนท้าวอู่ทอง กันเอง ถนนมนตรีสุริยวงศ์ ครัวหลวงรีสอร์ท ริมถนนเพชรเกษม จันทร์เพ็ญ ถนนนิยมทัศนา โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๑๓๘ ไทยแสง ถนนนิยมทัศนา โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๑๐๒ ไทยราชบุรี ถนนคฑาธร เนื้อต้มบ้านสิงห์ ถนนคฑาธร เนื้อลวกบางเลน ถนนเพชรเกษม บอสซี่ ถนนคฑาธร โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๘๐๓๗ บ้านคุณหญิง ถนนสมบูรณ์กุล เป็ดย่างน้ำผึ้ง ถนนแม้นรำลึก โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๘๗๔๐ รื่นรส ถนนอัมรินทร์ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๑๑๘ เรือนแพ เชิงสะพานศิริลักษณ์ ถนนเพชรเกษม โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๒-๑๘๗๗ แพแม่น้ำ ถนนเพชรเกษม แพกุ้ง ถนนมนตรีสุริยวงศ์ ซอย ๑๓ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๑-๘๓๔๘ สายฝน ถนนมนตรีสุริยวงศ์ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๐๗๙ สุโภชนาคาร ถนนอัมรินทร์ โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๐๖๕ ฮอดข้าวมันไก่ ถนนไกรเพชร โทรศัพท์ ๐-๑๔๐๖-๘๗๖๕

อำเภอบ้านโป่ง ค่ายหลวงพลาซ่า ถนนแสงชูโต โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๒-๑๖๙๓ บ้านโป่งโบวล์ ถนนแสงชูโต โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๑-๑๓๙๖ แพริมน้ำ ถนนริมน้ำ

อำเภอดำเนินสะดวก ก๋วยเตี๋ยวชาวสวน ใกล้โรงพยาบาลดำเนินสะดวก โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๕-๔๑๐๕ ขวัญดำเนิน ถนนสายแม่กลอง-ดำเนินสะดวก โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๕-๔๔๘๐

อำเภอบ้านบึง ลมโชย ถนนราชบุรี-จอมบึง ก่อนถึงที่ว่าการอำเภอจอมบึงประมาณ ๕ กิโลเมตร โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๖-๑๐๐๙

อำเภอสวนผึ้ง เจ๊พยอม ถนนบางแพ-โพหัก บ้านเรือนแก้ว ถนนบางแพ-ดำเนินฯ โทรศัพท์ ๐-๑๒๑๑-๔๗๑๓ ภโวทัย อยู่ในพิพิธภัณฑ์ภโวทัย โทรศัพท์ ๐-๓๒๒๑-๑๑๘๙, ๐-๑๔๘๖-๙๘๐๔

การเดินทาง

ทางรถยนต์ ใช้เส้นทางสายเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข ๔) ผ่านนครปฐม เข้าราชบุรี หรือเส้นทางสายใหม่ (ทางหลวงหมายเลข ๓๓๘) จากกรุงเทพฯ-พุทธมณฑล ไปพบกับถนนเพชรเกษม ก่อนถึงตัวเมืองนครปฐม ๑๖ กิโลเมตร จากนั้นใช้ถนนเพชรเกษมตรงไปตัวเมือง รวมระยะทาง ๑๐๐ กิโลเมตร

ทางรถประจำทาง บริษัทขนส่ง จำกัด เปิดบริการเดินรถจากสถานีขนส่งสายใต้ทุกวัน วันละหลายเที่ยว รายละเอียดติดต่อได้ที่โทรศัพท์ ๐-๒๔๓๕-๑๒๐๐, ๐-๒๔๓๕-๕๐๓๖ และที่จังหวัดราชบุรี โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๘๒๗๖, ๐-๓๒๓๓-๘๔๓๙

ทางรถไฟ มีรถไฟออกจากสถานีกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) และสถานีรถไฟธนบุรี (บางกอกน้อย) ทุกวัน ซึ่งมีทั้งรถด่วน รถเร็ว รถธรรมดา และรถดีเซลราง ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒ ชั่วโมง ติดต่อสอบถามที่สถานีรถไฟกรุงเทพ โทรศัพท์ ๐-๒๒๒๓-๗๐๑๐, ๐-๒๒๒๓-๗๐๒๐ สถานีรถไฟธนบุรี โทรศัพท์ ๐-๒๔๑๑-๓๑๐๒ และสถานีรถไฟราชบุรี โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๐๐๒

ระยะทางจากอำเภอเมืองราชบุรีไปยังอำเภอต่างๆ

อำเภอวัดเพลง	๑๕	กิโลเมตร
อำเภอปากท่อ	๒๒	กิโลเมตร
อำเภอบางแพ	๒๒	กิโลเมตร
อำเภอโพธาราม	๒๖	กิโลเมตร
อำเภอจอมบึง	๓๐	กิโลเมตร
อำเภอบ้านโป่ง	๔๒	กิโลเมตร
อำเภอดำเนินสะดวก	๕๐	กิโลเมตร
อำเภอสวนผึ้ง	๖๐	กิโลเมตร

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานภาคกลาง เขต ๒
๕๐๐/๕๑ ถนนเพชรเกษม อำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๑๒๐
โทรศัพท์ ๐-๓๒๔๗-๑๐๐๕-๖
โทรสาร ๐-๓๒๔๗-๑๕๐๒
พื้นที่รับผิดชอบ : ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์
เว็บไซต์ที่น่าสนใจ : www.ratchaburi.com
www.cyberpotteries.com

หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ

สถานีตำรวจภูธรจังหวัดราชบุรี	๐-๓๒๓๓-๗๒๑๒
สถานีตำรวจภูธรอำเภอดำเนินสะดวก	๐-๓๒๒๔-๑๐๔๕
สถานีตำรวจภูธรอำเภอสวนผึ้ง	๐-๓๒๓๙-๕๑๑๑
สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธาราม	๐-๓๒๒๓-๑๑๒๓
สถานีตำรวจภูธรอำเภอจอมบึง	๐-๓๒๒๖-๑๑๒๘
สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านโป่ง	๐-๓๒๒๑-๑๐๑๓
ที่ว่าการอำเภอเมืองราชบุรี	๐-๓๒๓๓-๗๐๑๕
ประชาสัมพันธ์จังหวัดราชบุรี	๐-๓๒๓๒-๖๐๑๖, ๐-๓๒๓๓-๘๘๕๘
ศูนย์ท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี	๐-๓๒๓๓-๗๘๙๐
สำนักงานจังหวัดราชบุรี	๐-๓๒๓๓-๗๘๙๐
บริษัทขนส่งราชบุรี	๐-๓๒๓๒-๑๘๕๔
บริษัทราชบุรี กลุ่ม ๗๖	๐-๓๒๓๓-๘๒๗๖
บริษัทดำเนินทัวร์	๐-๓๒๒๔-๑๒๔๘
บริษัทโพธารามทัวร์	๐-๓๒๒๓-๑๓๒๓
โรงพยาบาลราชบุรี	๐-๓๒๓๒-๑๘๒๖
สถานีขนส่ง (รถปรับอากาศ)	๐-๓๒๓๓-๘๔๓๙
สถานีรถไฟราชบุรี	๐-๓๒๓๓-๗๐๐๒
ชมรมดอกประยงค์สานฝัน	๐-๓๒๓๑-๙๗๐๐
พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง	๐-๑๓๑๖-๐๔๓๑, ๐-๓๒๓๗-๒๕๔๘
ศูนย์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว อำเภอดำเนินสะดวก	๐-๓๒๓๔-๖๑๖๑
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ราชบุรี	๐-๓๒๓๒-๑๕๑๓
พิพิธภัณฑ์ภโวทัย	๐-๓๒๒๑-๑๑๘๙, ๐-๑๔๘๖-๙๘๐๔

ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ตรวจสอบข้อมูลก่อนการเดินทางที่ Call Center ๑๖๗๒